

TİPO BASKICI

TANIM

Kalıpta, görüntüyü yansıtacak (basacak) yerlerin yüksek, basılmayacak yerlerin çukurda olduğu baskı makinesinde, el ve makine dizgi bölümünden gelen metin ve cetvel kalıpları ile klişe bölümünden gelen resim kalıplarının baskısını yapan kişidir.

A- GÖREVLER

- İşin nasıl yapılacağını planlar, işin ve basılacak materyalin özelliğine göre baskıda kullanılacak malzemeyi hesaplar ve hazırlar,
- Tipo baskı makinesinin mürekkep haznesini ve silindirlerini siler, makinenin baskı öncesi genel bakımını yapar, hazneye boya verir ve ayarlar,
- Basılacak işten daha iyi netice alabilmek için düzenleme çalışmaları yapar,
- Olabilecek hataları baskıya geçmeden evvel görüp, gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için prova baskısı yapar,
- Baskı örneğini daima el altında bulundurur, baskı esnasında belirli aralıklarla örnekler alarak renk, görüntü, yerleştirme ve baskı hataları olup olmadığını kontrol eder, istenilen işi orjinaline uygun olarak basar,
- Basılan işte kesim yapılacaksa, özel bıçakçı tarafından hazırlanan çelik bıçakların kalıbını makineye takar ve kesim işlemi yapar,
- Özellikle fatura, makbuz, bilet gibi işlerde numarator kullanarak istenilen basım işlemini gerçekleştirir,
- Tipo baskı makinelerinin haftalık bakımını yaparak mekanik bölümlerini ve yağlanacak yerlerini sökerek makineyi yağlar ve temizler,
- İş kazalarına karşı gerekli önlemleri alır.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

El Aletleri:

Çeşitli boyda tornavidalar, metal ve takozlu çekiçler, çeşitli boyda boya ezme taşları, çeşitli boyda ıspatula, keskin ağızlı keskiler, espas, düz ağızlı zımbalar.

Ölçü Aletleri:

Tipometre, higrometre (nem ölçen alet), mikrometre (kalınlık ölçen alet), cetvel, kumpas (yazı dizmek için),

Diğer Aletler:

Yağdanlıklar, çemberler, muhtelif boyda galeler (dizilen kalıpların bağlanmak ve taşımak üzere yerleştirildiği tabla), çeşitli numaratorler, çeşitli ebatta çelik bıçak ve bıçak kalıpları.

TİPO BASKICI

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Tipo baskıcı olmak isteyenlerin;

- El ve gözü eşgüdümle kullanabilen,
- Şekiller arasındaki ilişkileri görebilen,
- Malzeme ve makinelerle uğraşmaktan,
- Başkaları ile işbirliği halinde çalışmaktan hoşlanan,
- Dikkatli

kimseler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Tipo baskıcılar matbaalarda, değerli evrak basan yerlerde (darphane) ve kağıt para basan yerlerde (banknot matbaası) görev yaparlar. Çalışma ortamı kirli (mürekkep, yağ), kimyasal maddelerin bulunduğu, gürültülü ortamlardır. Tipo baskıcılar ayakta çalışırlar, çalışırken malzeme ve makinelerle ilgilenirler.

Çalışmaları sürekli olarak vardiya usulü olup haftanın 1 günü izinlidirler.

TİPO BASKICI

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde “Matbaa Teknolojisi” alanı “Baskıcı” dalında verilmekte iken, **yeni uygulamaya göre “Matbaa Teknolojisi” alanında “Baskıcı” dalı bulunmamaktadır.**

Dosyada yer alan bilgiler eğitimin verildiği tarihdeki araştırılan bilgileri kapsamaktadır.

MESLEK EĞİTİMİNE
GİRİŞ KOŞULLARI

Çıraklık eğitimine başlayabilmek için,

- En az ortaokulu tamamlamış, açık lise veya açık meslek liselerinden birine kayıt yaptırmış olmak,
- Bünyesi ve sağlık durumu mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olmak,
- 14 yaşını doldurmuş, 19 yaşından gün almamış olmak. Ancak, 19 yaşından gün almış olanlardan daha önce çıraklık eğitiminden geçmemiş olanlar yaşlarına ve eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
- Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işveren ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ
VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi ilköğretim mezunu olanlarda 2 yıl, lise veya daha üst düzeyde genel eğitim görmüş olanlarda ise 1 yıldır. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre meslek liselerinin öğrencileri teorik eğitimlerini haftada iki gün okulda, pratik eğitimlerini haftada üç gün işletmelerde yaparlar. Mesleki eğitim merkezlerinde ise haftanın 1 günü mesleki eğitim merkezlerinde teorik eğitim, diğer günler ise işyerlerinde pratik (uygulamalı) eğitim görürler.

Kalfalık, Ustalık Meslek Dersleri:

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Meslek derslerinde; kullanılan makine, teçhizat, araç-gerecin tanıtılması, tekniğe uygun olarak kullanılması, bunların temizlik ve bakımlarının yapılması, norm yazı yazma, serbest elle ve takım kullanarak mesleği ile ilgili çizimlerin yapılması, çizimi tamamlanmış plan ve projelerin okunmasının yanı sıra, İşletme Bilgisi ve İş Güvenliği hakkında da bilgiler verilmektedir.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Çıraklık eğitimini tamamlayanlara eğitim sonunda katıldıkları kalfalık sınavında

başarılı olmaları halinde “Kalfalık Belgesi” verilir.

İSTANBUL

D 1.1.2022/I

TİPO BASKICI

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Bu bölümden mezun olan öğrenciler için, ülkemizde geniş iş alanı mevcuttur. Matbaalar, gazete, kitap, dergi basımevleri, darphane ve banknot matbaaları gibi yerlerde çalışma imkanına sahiptirler. Mesleki eğitim veren okullara, kız öğrenciler de devam etmektedirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Eğitim bittikten sonra, kendini yetiştirme ve tecrübeye göre değişmek üzere, asgari ücret ile asgari ücretin 4 katı arasında değişen oranlarda kazanç elde edilebilmektedir.

TİPO BASKICI

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki eğitim merkezlerinden kalfa olarak mezun olanlar bir işyerinde çalışıp aynı zamanda teorik eğitimlerine de devam edebilirler. İlköğretim (ortaokul) mezunu kalfa ve ustalar, mesleki ve teknik açık öğretim lisesine devam ederek, meslek lisesi diploması alabilirler. Mesleğinde ustalık eğitimi çalışma süresi 2 yıldır.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Meslekte usta ve usta öğretici unvanlarına yükselmek mümkündür. Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilirler. Ayrıca, işyerinde çırak çalıştırması için de "Usta Öğretici" belgesine sahip çalışanın olması zorunludur.

BENZER MESLEKLER

- Dizgici
- Ofset baskıcı
- Serigrafi baskıcı

TİPO BASKICI

H- EK BİLGİLER

GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- 3308 Sayılı Kanun,
- Çıraklık Eğitimi Program Kitapçığı,
- İstanbul Matbaa Meslek Lisesi öğretmenleri,
- Mesleki eğitim merkezleri öğretmenleri,
- Çıraklık ve Meslek Eğitim Kanunu,
- “Çıraklık ve Yaygın Eğitim Faaliyetleri” Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Ankara – 2005
- Türk Meslekler Sözlüğü-Türkiye İş kurumu,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.
- İnternet

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.

İSTANBUL

H-I-İ 1.1 2014/I